Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

16 април 2015 година*

„Преюдициално запитване — Регламент (ЕО) № 1346/2000 — Членове 4 и 13 — Производство по несъстоятелност — Плащане, извършено след датата на откриване на производството по несъстоятелност, въз основа на запор, наложен преди тази дата — Отменителен иск срещу действие, увреждащо интересите на кредиторите — Погасителни давностни срокове, срокове за упражняване на правото на отмяна и преклузивни срокове — Изисквания за форма при отменителен иск — Приложим закон“

По дело C-557/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Bundesgerichtshof (Германия) с акт от 10 октомври 2013 г., постъпил в Съда на 29 октомври 2013 г., в рамките на производство по дело

Hermann Lutz

срещу

Elke Bäuerle, в качеството на синдик на ECZ Autohandel GmbH,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: A. Tizzano, председател на състава, S. Rodin, A. Borg Barthet, E. Levits и M. Berger (докладчик), съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: L. Carrasco Marco, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 18 септември 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за H. Lutz, от C. Brändle, Rechtsanwalt,

— за E. Bäuerle, в качеството на синдик на ECZ Autohandel GmbH, от W. Nassall, Rechtsanwalt,

— за германското правителство, от T. Henze, J. Kemper и D. Kuon, в качеството на представители,

— за гръцкото правителство, от G. Skiani и M. Germani, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

— за испанското правителство, от M. García-Valdecasas Dorrego, в качеството на представител,

— за португалското правителство, от L. Inez Fernandes и F. de Figueiroa Quelhas, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от M. Wilderspin, в качеството на представител,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 27 ноември 2014 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, параграф 2, буква м) и член 13 от Регламент (ЕО) № 1346/2000 на Съвета от 29 май 2000 година относно производството по несъстоятелност (ОВ L 160, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 143).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Lutz, който живее в Австрия, и г-жа Bäuerle, в качеството ѝ на синдик в открито в Германия производство по несъстоятелност по отношение на имуществото на ECZ Autohandel GmbH (наричано по-нататък „дружеството длъжник“), по повод на предявен отменителен иск.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 23—25 от Регламент № 1346/2000 гласят:

„(23) Настоящият регламент следва да създаде, в рамките на материята, която се регулира от него, единни правила за случаите на конфликт на разпоредби, които да заменят, в рамките на обхвата им на приложение, националните норми на международното частно право. Доколкото не е предвидено друго, следва да се прилага законът на държавата членка, която е образувала производството (lex concursus). Това правило за конфликт на разпоредби следва да се прилага по еднакъв начин както към главното производство, така и към частичните производства. Lex concursus определя всички последици от производството по несъстоятелност, процесуални и материални, спрямо заинтересованите лица и съответните правоотношения. Този закон урежда всички условия за образуването, провеждането и приключването на производството по несъстоятелност.

(24) Автоматичното признаване на едно производство по несъстоятелност, към което обичайно се прилага законът на държавата, в която то е образувано, може да влезе в конфликт с нормите, съгласно които се осъществяват сделките в тези държави. За да бъдат защитени доверието и правната сигурнос[т] на сделките в държавите членки, различни от тази, в която е образувано производството, следва да се предвидят редица изключения от общите разпоредби.

(25) От съществена важност при вещните права е да се предвиди специална разпоредба, която [да отклони] действието на закона на държавата, в която е образувано производството, като се има предвид, че тези права са от голямо значение за отпускането на кредити.

Доказването, валидността и обхвата на едно вещно право следва по принцип да се определят съгласно закона на държавата, в която то се упражнява, и да не се влияят от образуването на производство по несъстоятелност. Притежателят на вещното право следва да [запази] възможността да предявява правото си [на] отдел[но] [третиране на] обезпечение[то]. […]“.

4 Член 4 от Регламент № 1346/2000 гласи:

„1. Ако настоящият регламент не предвижда друго, приложимият закон към производството по несъстоятелност и последиците от него е законът на държавата членка, на чиято територия е образувано производството, наричана по-долу „държава на образуване на производството“.

2. Законът на държавата на образуване на производството определя условията на образуването, провеждането и прекратяването на производството по несъстоятелност. Той определя по-специално:

[…]

е) как действа производството по несъстоятелност върху предявени правни искания на индивидуални кредитори, с изключение на висящи дела;

[…]

м) нормите относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните действия, които увреждат всички кредитори“.

5 Член 5 от Регламент № 1346/2000 предвижда:

„1. Образуването на производство по несъстоятелност не засяга вещните права на кредитор или на трето лице върху материални или нематериални блага, движими или недвижими вещи, независимо дали се отнася за определени вещи, или за съвкупности от неоценими блага, чийто състав се променя с течение на времето, които принадлежат на длъжника и в момента на образуването на производството се намират на територията на друга държава членка.

2. Правата по смисъла на параграф 1 в частност са:

а) правото да се осребри или да се изнесе на публична продан имуществото и от приходите или доходите от това имущество да се удовлетворят вземанията, по-специално по силата на залог или ипотека;

б) изключителното право да се получи вземането, по-специално при залог върху вземането или при прехвърляне на това вземане като обезпечение;

[…]

4. Параграф 1 не представлява пречка за завеждане на делата за нищожност, унищожаемост или относителна недействителност, предвидени в член 4, параграф 2, буква м)“.

6 Съгласно член 13 от Регламент № 1346/2000:

„Член 4, параграф 2, буква м) не се прилага, когато лицето, което чрез свое действие е увредило всички кредитори, докаже, че:

— тези действия се уреждат от закона на държава членка, различна от държавата членка на образуване на производството, и

— в съответния случай, този закон не допуска никакви средства за оспорване на тези действия“.

7 Член 20, параграф 1 от Регламент № 1346/2000 гласи:

„Кредитор, който след образуването на производството по несъстоятелност по член 3, параграф 1, е получил по някакъв начин, по-специално чрез принудително изпълнение, пълно или частично удовлетворяване на вземанията си от имуществото на длъжника, което се намира на територията на друга държава членка, възстановява на ликвидатора полученото, при спазване на членове 5 и 7“.

8 Член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, стр. 6 и поправка в ОВ L 309, 2009 г., стр. 87, наричан по-нататък „Регламент Рим I“) предвижда:

„Приложимото към договора право по силата на настоящия регламент урежда в частност:

[…]

г) различните начини на погасяване на задълженията, погасяването на права поради изтичането на давност или преклузивни срокове;

[…]“.

Германското право

9 Член 88 от Insolvenzordnung (Закон за несъстоятелността) от 5 октомври 1994 г. (BGBl. 1994 I, стр. 2866), в приложимата му към фактите по главното производство редакция (наричан по-нататък „InsO“), предвижда:

„Ако през месеца преди подаването на молба за откриване на производство по несъстоятелност или след подаването на молбата кредитор получи по реда за принудително изпълнение права върху имущество на длъжника, което е част от масата на несъстоятелността, с откриването на производството учредяването на тези права става недействително“.

Австрийското право

10 Член 43, параграфи 1 и 2 от Insolvenzordnung (Закон за несъстоятелността) (RGBl. 337/1914), в приложимата му към фактите по главното производство редакция (наричан по-нататък „IO“), гласи:

„(1) Правото на отмяна може да се предявява по исков ред […].

(2) Отменителният иск се предявява в едногодишен срок от откриване на производството по несъстоятелност, като след изтичането на този срок правото на отмяна се погасява. […]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

11 ECZ GmbH е германско дружество, чието седалище към момента на настъпване на фактите по главното производство е в Тетнанг (Германия). Неговият предмет на дейност е търговия с превозни средства. За да извършва дейност на австрийския пазар, то използва дъщерно дружество, установено в Брегенц (Австрия), което в случая е дружеството длъжник. Г-н Lutz закупува от това дружество автомобил, но тъй като той не му е доставен, предявява пред Bezirksgericht Bregenz (Районен съд Брегенц) иск за връщане на цената, която е платил на дружеството. На 17 март 2008 г. този съд издава заповед за изпълнение срещу това дружество за сумата от 9 566 EUR ведно с лихвите.

12 На 13 април 2008 г. дружеството длъжник подава пред Amtsgericht Ravensburg (Районен съд Равенсбург, Германия) молба за откриване на производство по несъстоятелност.

13 На 20 май 2008 г., след като Bezirksgericht Bregenz допуска принудително изпълнение на издадената на 17 март 2008 г. заповед за изпълнение, са запорирани три банкови сметки на дружеството длъжник в кредитна институция, установена в Австрия. На 23 май 2008 г. запорното съобщение е връчено на банковата институция.

14 На 4 август 2008 г. Amtsgericht Ravensburg открива производство по несъстоятелност срещу дружеството длъжник.

15 На 17 март 2009 г. банковата институция, в която се намират запорираните банкови сметки на дружеството длъжник, плаща на г-н Lutz сумата от 11 778,48 EUR. Преди тази дата, с писмо от 10 март 2009 г., тогавашният синдик уведомява банковата институция, че си запазва правото да предяви отменителни искове във връзка с несъстоятелността по отношение на всяко плащане към кредиторите на дружеството длъжник.

16 С писмо от 3 юни 2009 г. тогавашният синдик уведомява г-н Lutz, че смята за недействителни изпълнителния запор, допуснат на 20 май 2008 г. от Bezirksgericht Bregenz, както и извършеното на 17 март 2009 г. плащане. На 23 октомври 2009 г. г-жа Bäuerle, в качеството си на синдик на дружеството длъжник, предявява срещу г-н Lutz отменителен иск, с който иска връщане на платената му на 17 март 2009 г. сума в масата на несъстоятелността.

17 Landgericht Ravensburg (Равенсбургски областен съд) уважава предявения от г-жа Bäuerle иск. Г-н Lutz обжалва решението на Landgericht Ravensburg, но жалбата му е оставена без уважение. Тогава той подава ревизионна жалба пред Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд), като отново поддържа, че искът следва да бъде отхвърлен.

18 Запитващата юрисдикция приема, че изходът на делото по жалбата зависи от тълкуването на член 13 от Регламент № 1346/2000, в случай че тази разпоредба е приложима към фактите по главното производство. Всъщност член 4, параграф 2, буква м) от посочения регламент предвижда, че законът на държавата членка, на чиято територия е открито производството по несъстоятелност (наричан по-нататък „lex fori concursus“), определя нормите относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните действия, които увреждат всички кредитори. Съгласно член 13 от същия регламент обаче тази разпоредба не се прилага, когато лицето, извлякло полза от увреждащото всички кредитори действие, докаже, че това действие се урежда от закона на държава членка, различна от държавата на откриване на производството, и че в съответния случай този закон не допуска никакви средства за оспорване на това действие.

19 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, че в спора в главното производство съгласно приложимия lex fori concursus, в случая член 88 от InsO, учредяването на правото на удовлетворяване от запорираната сума по банковите сметки на дружеството длъжник е станало

недействително към датата на откриване на производството по несъстоятелност срещу това дружество, тъй като запорът е допуснат и наложен след подаването на молбата за откриване на това производство. Ето защо извършеното впоследствие плащане на запорираната сума от банковите сметки също е недействително.

20 Запитващата юрисдикция добавя, че според г-н Lutz, който се позовава на член 13 от Регламент № 1346/2000, разглежданото в главното производство плащане вече не подлежи на оспорване съгласно приложимото към това плащане право, а именно австрийското. Всъщност за предявяването на отменителен иск член 43, параграф 2 от IO предвижда едногодишен преклузивен срок, който започва да тече от датата на откриване на производството по несъстоятелност. В главното производство обаче този срок не е спазен.

21 Запитващата юрисдикция посочва, че според германското право обаче срокът за предявяване на отменителен иск е три години и че в главното производство този срок е спазен.

22 При тези обстоятелства Bundesgerichtshof решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Прилага ли се член 13 от Регламент № 1346/2000 в случая, когато оспореното от синдика изплащане на запорирана преди откриване на производството по несъстоятелност сума е извършено едва след откриване на това производство по несъстоятелност?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос: изключението по член 13 от Регламент № 1346/2000 отнася ли се и до погасителните давностни срокове, сроковете за упражняване на правото на отмяна и преклузивните срокове съгласно приложимия за оспореното действие закон по същество (lex causae)?

3) При утвърдителен отговор на втория въпрос: в този случай изискванията за форма, които следва да се спазват при упражняването на правото по смисъла на член 13 от Регламент № 1346/2000, от lex causae ли се определят, или се уреждат от lex fori concursus?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

23 Поставените от запитващата юрисдикция въпроси по същество се отнасят до приложимостта на член 13 от Регламент № 1346/2000 спрямо плащане към кредитор, извършено след откриването на производство по несъстоятелност срещу длъжника въз основа на изпълнителен запор, наложен преди откриването на това производство. Преди да се отговори на тези въпроси обаче, следва да се отбележи, че те се основават на две предпоставки, които е необходимо да бъдат обсъдени.

24 Запитващата юрисдикция всъщност припомня, че макар член 5, параграф 1 от Регламент № 1346/2000 да гласи, че образуването на производство по несъстоятелност не засяга вещните права на кредитор върху имущества, които принадлежат на длъжника, член 5, параграф 4 от Регламента уточнява, че „[п]араграф 1 не представлява пречка за завеждане на делата за нищожност, унищожаемост или относителна недействителност“.

25 В този смисъл запитващата юрисдикция мълчаливо приема, първо, че правото на принудително удовлетворяване от запорираната сума по банковите сметки представлява „вещно право“, което може да бъде защитено по член 5, параграф 1 от Регламент № 1346/2000.

26 Второ, посочената юрисдикция счита, че все пак така предоставената защита може съгласно член 5, параграф 4 от Регламент № 1346/2000 да бъде изключена в хипотезите и при условията, предвидени в lex fori concursus. Поради това тази юрисдикция уточнява, че тъй като разглежданото в главното производство право на удовлетворяване от запорираната сума по банковите сметки е възникнало едва след подаването на 13 април 2008 г. на молбата за откриване на производство по несъстоятелност срещу дружеството длъжник, към датата на откриване на това производство — 4 август 2008 г., учредяването на това право е станало недействително по силата на член 88 от InsO, също както е станало недействително и извършеното на 17 март 2009 г. плащане в полза на г-н Lutz на запорираната сума от банковите сметки на дружеството.

27 Що се отнася до въпроса дали правото на удовлетворяване от запорираната сума по банковите сметки е „вещно право“, следва да се уточни, че сред „вещните права“ по член 5, параграф 1 от Регламент № 1346/2000 член 5, параграф 2 от същия посочва изключителното право да се получи вземането. Освен това, както е видно от съображение 25 от този регламент, доказването, валидността и обхватът на едно вещно право следва по принцип да се определят съгласно закона на държавата по местонахождението на вещта.

28 Ето защо изглежда, че разглежданото в главното производство право, произтичащо от наложения запор върху банковите сметки, действително може да представлява „вещно право“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Регламент № 1346/2000, при условие че по силата на съответното национално право, в случая австрийското, това право има изключителен характер по отношение на другите кредитори на дружеството длъжник, което запитващата юрисдикция следва да провери.

29 По-нататък, що се отнася до въпроса дали учредяването на разглежданото в главното производство право, произтичащо от наложения запор върху банковите сметки — ако се приеме, че то е „вещно право“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Регламент № 1346/2000 — е станало недействително по силата на закона поради откриването на производството по несъстоятелност срещу дружеството длъжник, наистина член 5, параграф 4 от Регламента е основание за неприлагане на член 5, параграф 1 от същия само по отношение на „делата“ за нищожност, унищожаемост или относителна недействителност по смисъла на член 4, параграф 2, буква м) от Регламент № 1346/2000.

30 Както обаче посочва генералният адвокат в точка 49 от заключението си, изразът „завеждане на делата“ за нищожност, унищожаемост или относителна недействителност, съдържащ се в текста на член 5, параграф 4 от Регламент № 1346/2000 на повечето езици, не позволява да се достигне до заключението, че приложното поле на тази разпоредба е ограничено единствено до съдебните производства. Всъщност тази разпоредба трябва да се разглежда във връзка с член 4, параграф 2, буква м) от този регламент, в който се говори общо за „нормите относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност“, а не само за „делата“ за нищожност, унищожаемост или относителна недействителност. Следователно, за да се установи дали нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на дадено действие може да се обяви по предявен иск, произтича от правно действие или настъпва по силата на закона, следва да се приложи lex fori concursus, който съгласно член 4, параграф 2, буква м) от Регламент № 1346/200 определя нормите относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност.

31 Във връзка с последната констатация следва да се добави, че макар член 4, параграф 2, буква м) от Регламент № 1346/2000 да предвижда, че lex fori concursus определя нормите относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните действия, които увреждат всички кредитори, член 13 от този регламент, на който се позовава г-н Lutz, допуска изключение от това правило, тъй като при определени условия изключва прилагането на член 4, параграф 2, буква м) от посочения регламент и препраща към закона, който урежда

оспореното от синдика действие (наричан по-нататък „lex causae“). Следователно на поставените от запитващата юрисдикция въпроси следва да се отговори така, че тя да може да провери и дали прилагането на член 88 от InsO и съответно настъпващата по силата на закона недействителност на разглеждания в главното производство банков запор не са изключени поради приложимостта на австрийското право на основание член 13 от Регламент № 1346/2000.

По първия въпрос

32 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 13 от Регламент № 1346/2000 трябва да се тълкува в смисъл, че се прилага към хипотезата, в която оспореното от синдика плащане на запорирана преди откриване на производството по несъстоятелност сума е извършено едва след откриването на това производство по несъстоятелност.

33 В това отношение следва най-напред да се припомни, че текстът на член 13 от Регламент № 1346/2000 не съдържа никакво ограничение, което да стеснява приложното му поле в зависимост от датата, на която е осъществено съответното увреждащо действие.

34 При все това член 13 от Регламент № 1346/2000 предвижда изключение от общото правило по член 4, параграф 1 от Регламент № 1346/2000, че lex fori concursus е приложимият закон към производството по несъстоятелност и последиците от него. Това изключение, чиято цел — както се припомня в съображение 24 от Регламента — е да бъдат защитени доверието и правната сигурност на сделките в държавите членки, различни от тази, в която е открито производството, трябва да се тълкува стриктно и неговият обхват не следва да надвишава необходимото за постигането на тази цел.

35 Тълкуването обаче на член 13 от Регламент № 1346/2000 в смисъл, че се прилага и към действията, извършени след откриването на производството по несъстоятелност, би надхвърлило необходимото за защитата на доверието и правната сигурност на сделките в държавите членки, различни от държавата на откриване на производството. Всъщност от датата на откриване на производството по несъстоятелност кредиторите на съответния длъжник могат да предвидят последиците от прилагането на lex fori concursus към правоотношенията им с този длъжник. Следователно, както основателно посочва генералният адвокат в точка 60 от заключението си, те по принцип не следва да се ползват от засилена защита.

36 Ето защо следва да се приеме, че член 13 от Регламент № 1346/2000 по принцип не се прилага към действията, извършени след откриването на производството по несъстоятелност.

37 Независимо от извода в предходната точка следва да се отбележи, че действието, което е предмет на разглеждания в главното производство отменителен иск, в случая извършеното на 17 март 2009 г. плащане в полза на г-н Lutz, би могло да е осъществено въз основа на вещно право, а именно правото на удовлетворяване от запорираната сума по банковите сметки на дружеството длъжник. При положение че това право е учредено преди откриването на производството по несъстоятелност срещу дружеството длъжник, това действие би могло съгласно разпоредбите на Регламент № 1346/2000 да се ползва със специална защита.

38 Всъщност, както се припомня в съображение 25 от Регламент № 1346/2000, волята на законодателя е за вещните права да се предвиди специална разпоредба, която да отклони действието на lex fori concursus, като се има предвид, че тези права са от голямо значение за отпускането на кредити. Съгласно това съображение притежателят на вещно право, учредено преди откриването на производството по несъстоятелност, следва да запази и след откриването на това производство възможността да предявява правото си на отделно третиране на обезпечението.

39 С оглед на постигането на тази цел член 5, параграф 1 от Регламент № 1346/2000 предвижда, че откриването на производството по несъстоятелност „не засяга“ вещните права, попадащи в обхвата на тази разпоредба. Очевидно това правило цели именно да позволи на кредитора да упражнява ефективно, и то включително след откриването на производството по несъстоятелност, вещните си права, учредени преди откриването на това производство.

40 За да се даде обаче възможност на кредитора реално да упражни вещното си право, е необходимо след откриването на производството по несъстоятелност той да може да предяви това право при принципна приложимост на lex causae. Ето защо член 5 от Регламент № 1346/2000 се характеризира с тази особеност, че защитава не само извършените преди откриването на производството по несъстоятелност действия, но също така и най-вече действията, осъществени след откриването на това производство. В това отношение следва да се добави, че макар член 20, параграф 1 от този регламент да предвижда, че кредитор, който след образуването на производството по несъстоятелност е получил пълно или частично удовлетворяване на вземанията си от имуществото на длъжника, което се намира на територията на държава членка, различна от държавата членка на откриване на производството, трябва да възстанови на синдика полученото, същата разпоредба уточнява, че това задължение на съответния кредитор възниква само „при спазване“ по-специално на член 5 от посочения регламент. Поради това член 20, параграф 1 от Регламента не е релевантен в главното производство.

41 Следователно, тъй като член 5 от Регламент № 1346/2000 се отнася включително до извършените след откриването на производството по несъстоятелност действия, съдържащите се в точки 33—36 от настоящото решение съображения, че член 13 от Регламента по принцип не се прилага към действия, осъществени след откриването на производството по несъстоятелност, не могат да бъдат отнесени към хипотезата, в която кредиторът предявява вещно право по смисъла на член 5, параграф 1 от посочения регламент.

42 Следователно, макар член 5, параграф 4 във връзка с член 4, параграф 2, буква м) от Регламент № 1346/2000 да допуска предявяване на иск за нищожност, унищожаемост или относителна недействителност на дадено действие, с което се упражнява вещно право след откриването на производството по несъстоятелност, все пак с цел да се гарантира полезното действие на член 5, параграф 1 от Регламента, тези разпоредби трябва да се тълкуват в смисъл, че не са пречка за кредитора въз основа на член 13 от Регламента да се позове на това, че съответното действие се урежда от закона на държава членка, различна от държавата членка на откриване на производството, и че в съответния случай този закон не допуска никакви средства за оспорване на това действие.

43 При тези условия на първия въпрос следва да се отговори, че член 13 от Регламент № 1346/2000 трябва да се тълкува в смисъл, че се прилага към хипотезата, в която оспореното от синдика плащане на запорирана преди откриване на производството по несъстоятелност сума е извършено едва след откриването на това производство по несъстоятелност.

По втория въпрос

44 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 13 от Регламент № 1346/2000 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него изключение обхваща и погасителните давностни срокове, сроковете за упражняване на правото на отмяна и преклузивните срокове, предвидени от lex causae.

45 В това отношение следва да се припомни, първо, че когато препраща към lex causae, член 13 от Регламент № 1346/2000 не предвижда разграничение между погасителните давностни срокове, сроковете за упражняване на правото на отмяна и преклузивните срокове.

46 Второ, макар член 12, параграф 1, буква г) от Регламента Рим I да предвижда, че изтичането на давност или преклузивни срокове се урежда от „приложимото към договора право“, следва да се констатира, че тези разпоредби не са приложими към отменителните искове по членове 4 и 13 от Регламент № 1346/2000. Всъщност последните две разпоредби представляват lex specialis по отношение на Регламента Рим I и трябва да се тълкуват с оглед на целите на Регламент № 1346/2000.

47 Следователно, тъй като член 13 от Регламент № 1346/2000 не предвижда разграничение между материалноправните и процесуалноправните разпоредби, и по-специално не съдържа критерий, който да позволява да се определи кои от сроковете са процесуални, квалифицирането на съответния срок като материално- или процесуалноправен трябва задължително да се извърши с оглед на lex causae.

48 При все това, както по същество отбелязва Комисията, ако член 13 от Регламент № 1346/2000 трябваше да се тълкува в смисъл, че сроковете, които съгласно lex causae се квалифицират като процесуални, са изключени от обхвата на тази разпоредба, това тълкуване би довело до произволна дискриминация според възприетия теоретичен модел в отделните държави членки. Освен това, независимо дали lex fori concursus или lex causae следва да определя дали даден срок е с материално- или с процесуалноправен характер, посоченото тълкуване очевидно би създало пречка за еднаквото тълкуване на член 13 от Регламент № 1346/2000.

49 При тези условия на втория въпрос следва да се отговори, че член 13 от Регламент № 1346/2000 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него изключение обхваща и погасителните давностни срокове, сроковете за упражняване на правото на отмяна и преклузивните срокове, предвидени от lex causae.

По третия въпрос

50 С третия въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи кой закон определя изискванията за форма, които следва да се спазват при предявяването на отменителен иск — lex causae или lex fori concursus.

51 В това отношение следва най-напред да се припомни, че текстът на член 13 от Регламент № 1346/2000 не съдържа индикации, че изискванията за форма са изключени от обхвата на тази разпоредба.

52 Освен това, както посочва генералният адвокат в точка 85 от заключението си, изискванията за форма могат да бъдат не само с материалноправен, но и с процесуалноправен характер. Така, що се отнася по-специално до австрийското право, изискването по член 43, параграф 2 от IO отменителният иск да се предяви в едногодишен срок от откриване на производството по несъстоятелност, може да се разглежда не само като средство за улесняване на доказването, че срокът е спазен, но и като материалноправно условие за правото на такъв иск.

53 От съображенията в точки 45—48 от настоящото решение, които могат да се отнесат и към анализа на третия въпрос, обаче следва, че член 13 от Регламент № 1346/2000 не предвижда разграничение между материално- и процесуалноправни разпоредби.

54 Освен това изискванията за форма, предвидени при искове за нищожност, унищожаемост или относителна недействителност на правни действия, могат да служат и за защита на обществените интереси, например интересът да се осигури достатъчна публичност на тези искове с цел да се защитят оправданите правни очаквания не само на лицата, срещу които са предявени тези искове, но и на трети лица, придобили имуществата, предмет на тези искове. Видно обаче от съображение 24 от Регламент № 1346/2000, изключенията от прилагането на lex

fori concursus, в това число предвиденото в член 13 от Регламента, имат за цел именно да осигурят защита на доверието и правната сигурност на сделките в държавите членки, различни от тази, в която е открито производството по несъстоятелност.

55 Тъй като разпоредбите на Регламента Рим I, както следва от точка 46 от настоящото решение, не са приложими към главното производство, квалифицирането на определено изискване като изискване за форма и определянето на целите на това изискване трябва да се уреждат от lex causae. Всъщност да се тълкува член 13 от Регламент № 1346/2000 в смисъл, че не се прилага към изискванията, квалифицирани от lex causae като изисквания за форма, също би довело до произволна дискриминация според възприетия теоретичен модел в отделните държави членки и би създало пречка за еднаквото тълкуване на тази разпоредба.

56 Ето защо по изложените по-горе съображения на третия въпрос следва да се отговори, че за целите на прилагането на член 13 от Регламент № 1346/2000 изискванията за форма, които следва да се спазват при предявяването на отменителен иск, се определят от lex causae.

По съдебните разноски

57 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) **Член 13 от Регламент (ЕО) № 1346/2000 на Съвета от 29 май 2000 година относно производството по несъстоятелност трябва да се тълкува в смисъл, че се прилага към хипотезата, в която оспореното от синдика плащане на запорирана преди откриване на производството по несъстоятелност сума е извършено едва след откриването на това производство по несъстоятелност.**

2) **Член 13 от Регламент № 1346/2000 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него изключение обхваща и погасителните давностни срокове, сроковете за упражняване на правото на отмяна и преклузивните срокове, предвидени от закона, който урежда оспореното от синдика действие.**

3) **За целите на прилагането на член 13 от Регламент № 1346/2000 изискванията за форма, които следва да се спазват при предявяването на отменителен иск, се определят от закона, който урежда оспореното от синдика действие.**

Подписи